

ساندویچ

Enzyme Immunoassay

برای گاماانترفرون گاوی

و استفاده از آن

برای شناسایی سل در گاو

مترجم: دکتر نادر مصوری - موسسه تحقیقاتی رازی

چکیده

روش آزمایشگاهی جدیدی جهت بررسی سلولی برای شناسایی سل گاوی مورد استفاده قرار گرفته است. در این روش گاماانترفرون آزاد شده از روش کشت خون کامل، در پاسخ به آنتی ژن اختصاصی شناسایی می شود.

در گذشته روش Bio-assay برای شناسایی گاماانترفرون (IFN- γ) گاوی استفاده می شد و امروزه ساندویچ^۱ EIA را جایگزین آن کرده اند که در آن از دو آنتی بادی مونوکلنال برای گاماانترفرون گاوی استفاده شده است.

روش EIA کمتر از ۲۵ میلی گرم بر میلی لیتر گاماانترفرون گاوی تولید شده را شناسایی می کند که برای فعالیت بیولوژیکی گاماانترفرون اختصاصی است. اما آلفا یا بتا انترفرون گاوی را شناسایی نمی کند. گاماانترفرون گوسفند، خوک، گوزن و انسان با این روش تشخیص داده نمی شود.

نتیجه بررسی آزمایشگاهی ایمنی با واسطه سلولی اختصاصی عفونت *Mycobacterium bovis* در گاو، زمانی که از روش EIA گاماانترفرون گاوی به همراه روش کشت خون کامل استفاده می شود، ساده، سریع و حساس می باشد.

مقدمه

عامل مولد سل گاوی *M. bovis* می باشد. روش استاندارد تشخیص سل گاوی تست توبرکولین است که اولین بار توسط M^۱ Fadyean در سال ۱۸۹۹ برای گاو ارائه گردید. این روش به صورت تزریق داخل جلدی توبرکولین می باشد، و جهت پیگیری بعد از ۳ روز، محل تزریق از لحاظ تورم مورد معاینه قرار می گیرد. این بررسی ممکن است فاقد حساسیت بوده و اختصاصی نیز نباشد، به این دلیل بیشتر محققین سعی بر تکمیل و بهبود روشهای آزمایش در این زمینه را دارند. بیشتر این کوششها در جهت شناسایی آنتی بادیها صورت گرفته است. این روشها معمولاً به دلیل واکنشهای متقاطع آنتی ژنی بین مایکوباکتریومهایی که بیشتر گونه های پستانداران با آن مواجهند و به دلیل اینکه پاسخ ایمنی غالب در طبیعت در اثر عفونت *M. bovis* بیشتر سلولی می باشد تا هومورال، دارای حساسیت کمتری بوده و اختصاصی نمی باشد.

به طور عملی در آزمایشگاه، فعالیت ایمنی با واسطه سلولی را نسبت به پروتئین خالص مشتق شده از توبرکولین توسط بررسی تریاید لئوسیتها حاصل از کشت لئوسیتهای خالص و یا خون کامل اندازه گیری می کنند. هر چند، این قبیل بررسیها برای آزمایش تعداد زیادی حیوان به جهت نیاز به زمان طولانی انکوباسیون اغلب غیر عملی می باشد.

اخیراً^۲ wood و همکارانش (۱۹۸۹) روش Bio-assay سلولی ساده تری را برای سل گاوی در

آزمایشگاه شرح داده اند. اساس این آزمایش بر روی شناسایی گاماانترفرون در کشت ۲۴ ساعته خون کامل به همراه PPD می باشد. هر چند Bio-assay به ۴ روز وقت نیاز داشته، کار پرزحمتی بوده و برای گاماانترفرون اختصاصی نمی باشد.

در حال حاضر تولید آنتی بادیهای مونوکلنال برای گاماانترفرون گاوی اختصاصی بوده و شناسایی گاماانترفرون گاوی را به روش ساندویچ EIA میسر نموده است. این مقاله روش EIA را که اختصاصی برای گاماانترفرون گاوی بوده و استفاده از آن را برای شناسایی عکس العمل سلولی نسبت به PPD، در کشت خون کامل گاوهایی که به طور تجربی با *M. bovis* آلوده شده اند شرح می دهد.

مواد و روش کار

آلوده کردن گاوها: در این تجربه ۱۶ تلیسه ۱۲ تا ۱۵ ماهه دورگ هر فورده شورن هورن از یک گله عاری از سل مورد استفاده قرار گرفت. گاوها به طور تصادفی در گروههای مختلف تقسیم شدند. سوش مزرعهای از *M. bovis* به نام سوش M 86/90 که از یک گاو سلی در Queensland جدا شده بود، در محیط میدلبروک^۳ اصلاح شده 7H11 به مدت ۴۵ روز رشد داده شد. سپس از باکتریهای رشد کرده ترانشیده و با محلول نمکی نرمال استریل^۴ سوسپانسیون تهیه گردید و حدوداً^۵ به میزان 4×10^6 واحد تشکیل دهنده کلنی در هر میلی لیتر جهت تلقیح تغلیظ گردید. گاوهایی که قرار

بود تلقیح شوند قبلاً^۶ با تزریق داخل رگی ۸ تا ۱۰ میلی لیتر Xylazine بیهوش می شدند. سپس یک کانول استریل از میان یک برش نایی، در ۳۰ سانتی متری پس از مدخل سینه ای داخل نایچه قرار می گرفت. یک میلی لیتر از ماده تلقیحی داخل کانول تزریق شده و کانول با ۱/۵ میلی لیتر محلول نمکی استریل شسته می شود. *M. avium* نوع سرمی ۲ و *M. kansasii* نیز روی محیط میدلبروک اصلاح شده 7H 11 به مدت ۴۵ روز رشد داده شده بود. سپس از باکتریهای رشد کرده فوق ترانشیده و با محلول نمکی استریل سوسپانسیون تهیه گردید (۲ میلی لیتر). بعد از این مرحله به تعدادی گاو ۰/۵ میلی لیتر از این سوسپانسیون در شانه چپ تلقیح شد.

کشت های خون کامل

خون وریدی در لوله های خلاء حاوی هیپارین لیتیم در غلظت نهایی ۱۵ واحد در میلی لیتر جمع آوری گردید و به میزان ۱/۵ میلی لیتر از هر نمونه خون در هر ۳ گوده از یک سینی کشت بافت ۲۴ گوده توزیع گردید. هر قسمت از خون با ۱۰۰ میکرو لیتر محلول نمکی بافرسفات استریل (PBS)، بدون آنتی ژن کنترل و PPD گاوی (۲۰ میکروگرم در میلی لیتر) یا PPD مرغی (۲۰ میکروگرم در میلی لیتر) مخلوط گردید و پلیت ها به مدت ۲۴ ساعت در گرمخانه ۳۷ درجه و هوای مرطوب حاوی ۵٪ دی اکسید کربن قرار گرفت. سپس پلیت ها در ۵۰ دور به مدت ۱۵ دقیقه سانتریفوژ شد و

پلاسمای آن جدا و در ۲۰- نگهداری گردید.

انترفونهای تولیدی

انترفونهای گاوی آلفا، بتا و گاما تولید شده به ترتیب با فعالیتهای اختصاصی 1.0×10^8 ، 1.0×10^6 و 2.0×10^6 بر میلی گرم پروتئین، مورد استفاده قرار گرفتند.

آنتی بادیهای مونوکلنال و پلی کلنال گاماانترفون گاوی

دو آنتی بادی مونوکلنال اختصاصی گاماانترفون گاوی (انترفون ۲ و ۹)، که برای هر کدام یک اپی توپ^۵ (عامل یا واحد اختصاصی آنتی ژنی) مختلف تشخیص داده شده بود و ۳ آنتی سرم خروگوشی پلی کلنال برای گاماانترفون گاوی (RAB 1-2 و 3) که قبلاً به وسیله Wood و همکاران در سال ۱۹۸۹ شرح داده شده بود، مورد استفاده قرار گرفت. جدا نمودن ایمونوگلوبولین روی ستون سفاروز- پروتئین A که قبلاً نیز مورد استفاده قرار گرفته بود، انجام گرفت. همچنین مقداری از هر آنتی سرم با هورس رادیش پراکسیداز (HRP) به وسیله روشی که Wilson & Nakane ارائه داده

سانتیگراد قرار گرفتند ۴ بار با PBST شسته شده و سپس به هر گوده ۱۰۰ میکرولیتر ماده تترامیتیل بنزیدین^۹ (TMB) اضافه می گردید. واکنش بعد از ۳۰ دقیقه در ۲۰ درجه سانتیگراد، با اضافه نمودن ۵۰ میکرولیتر برگوده اسید سولفوریک ۰/۵ مولار در هر گوده متوقف شده و با دستگاه جاذب نوری ۴۵۰ نانومتر خوانده می شوند.

Bio-assay گاماانترفون گاوی

به روش Bio-assay که قبلاً توسط Wood و همکاران در سال ۱۹۸۹ شرح داده شده بود، نمونه‌ها جهت فعالیت انترفون مورد بررسی قرار گرفتند.

ویژگی ساندویج EIA

گاما، آلفا و بتا انترفون گاوی تولید شده به وسیله ساندویج EIA در غلظت‌های فعال بیولوژیکی ۱، ۱۰ و ۱۰۰۰ نانوگرم بر میلی لیتر مورد بررسی قرار گرفتند. به علاوه انترفون این نمونه‌ها و یک نمونه پلاسمای حاوی انترفون گاوی قبل از بررسی با EIA و Bio-assay با دو روش مختلف (pH=۲) به مدت ۵ دقیقه و یا درجه حرارت ۵۶ به مدت یک ساعت)

جدول ۱: مقایسه مرحله جامد و آنتی بادی ثانویه HRP کونژوگه برای ساندویج EIA جهت شناسایی گاماانترفون

مرحله جامد	آنتی بادی ثانویه HRP* کونژوگه		
	انترفون ۲ IFN-2	انترفون ۹ IFN-9	خروگوشی ۱ RAB-1
IFN-2 (انترفون ۲)	۲۵۸ [†]	۱۰۶۱	۲۵۲
IFN-9 (انترفون ۹)	۱۷۶۲	۴۳۲	۲۹۱
			خروگوشی ۲ RAB-2
			۱۶۴
			خروگوشی ۳ RAB-3
			۱۲۷
			۱۴۰

* برای گاماانترفون گاوی، آنتی بادیهای انترفون ۲ و ۹ مونوکلنال، و خروگوشی ۱ و ۳ پلی کلنال هستند.

[†] ارزش بیان شده بر اساس دانسیته نوری (OD) X ۱۰^۳ برای ۵۰ نانوگرم در میلی لیتر از گاماانترفون تولیدی می باشد.

بودند، ملحق گردید.

غیرفعال شدند.

ساندویج EIA برای گاماانترفون گاوی

آنتی بادیهای مونوکلنال گاماانترفون گاوی (۵ میکروگرم بر میلی لیتر و ۱۰۰ میکرولیتر در هر گوده) با ۵۰ میلی مول بافر کربنات با pH=۹/۶ رقیق شده و به مدت یک شب در پلیت‌های ۹۶ گوده‌ای EIA در ۴ درجه سانتیگراد قرار می گیرد. سپس روی پلیت‌ها محلول یک میلی گرم در میلی لیتر کازئین سدیم در بافر فسفات سالین (PBS, pH = ۷/۲) به میزان ۱۰۰ میکرولیتر در گوده ریخته و به مدت ۱ ساعت در ۲۰ درجه سانتیگراد قرار داده می شود. پس از ۴ بار شستن حفره‌ها با بافر فسفات سالین به همراه ۰/۰۵٪ توپین^{۱۰} (PBST)، نمونه انترفون به میزان ۱۰۰ میکرولیتر به گوده‌ها اضافه شده و به مدت یک ساعت در ۲۰ درجه سانتیگراد قرار می گیرد. قبل از اضافه نمودن ۱۰۰ میکرولیتر برگوده از آنتی بادیهای الحاق شده با HRP که با غلظت معینی PBST به همراه ۰/۱٪ کازئین سدیم رقیق شده، پلیت‌ها با PBST ۴ بار شسته می شوند. بعد از اینکه پلیت‌ها به مدت یک ساعت در ۲۰ درجه

ویژگی گونه‌ها

برای تعیین اینکه آیا EIA بین گونه‌های مختلف واکنش متقابل دارد یا خیر، لئوسیت‌های خون محیطی^{۱۱} (PBL) از خون هپارینه گاو، گوسفند، بز، گاو میش، گوزن، خوک و انسان توسط سانتریفوژ (۵۰۰ دور به مدت ۲۰ دقیقه) در Ficoll-paque جدا گردید. سپس لئوسیت‌های خون محیطی سه بار با محلول شسته شد و دوباره از آن با محیط Dulbecco تغییر یافته از محیط Eagle^{۱۲} به همراه ۱۰ میلی مول بافر HEPES، ۰/۰۷۵٪ بیکرینات سدیم، ۲۰ میکروگرم در میلی لیتر گلوتامین، ۱۰۰ واحد در میلی لیتر Penicillin، ۱۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر Streptomycin و ۱۰ درصد (V/V) سرم جنینی گاوی غیرفعال شده با حرارت، سوسپانسیون شمرده شدند و به میزان ۵x۱۰^۶ در هر میلی لیتر تنظیم گردیدند. سپس لئوسیتها به مدت ۲۴ ساعت با ۲/۵ میکروگرم بر میلی لیتر کونکاناوالین A^{۱۳} در ۳۷ درجه سانتیگراد با رطوبت اتمسفر و ۵٪ دی اکسید کربن در هواکشت داده

شدند. تزیاید لئوسیتها به طریق میکروسکوپی توسط حضور بلاست‌ها قبل از خارج کردن مایع فوقانی کشت تعیین گردید. سپس مایع فوقانی کشت توسط دو روش Bio-assay و EIA جهت شناسایی گاماانترفون مورد بررسی قرار گرفت.

نتیجه

ساندویج EIA: در آنتی بادی مونوکلنال (انترفون ۲ و ۹) به این صورت که آنتی بادیهای موجود در مرحله جامد در تمام ترکیبات به علاوه HRP کونژوگه از سه آنتی سرم (خروگوشی ۱، ۲ و ۳) و دو آنتی بادی مونوکلنال به عنوان دومین آنتی بادی با یکدیگر مقایسه شدند. نتایج نشان داد که استفاده از انترفون ۹ به عنوان آنتی بادی مرحله جامد و انترفون ۲ HRP به عنوان آنتی بادی دوم بهترین سیستم حساسیتی را تشکیل می دهد (جدول ۱) و از این رو این ترکیب در تمام تجربیات بعدی مورد استفاده قرار گرفت. مشخص شد هنگامی که آزمایشات بین ۲ تا ۱۰ میکروگرم در میلی لیتر انجام گیرد (سوابق نشان داده نشده است) تغلیظ انترفون ۹ با پوشش بافر اثر کمی بر روی حساسیت EIA دارد. تمام پلیت‌های بعدی با ۵ میکروگرم در میلی لیتر انترفون ۹ پوشیده شدند.

حساسیت EIA

گاماانترفون‌های گاوی تولید شده به طور سری رقیق و با EIA آزمایش گردید و مشخص شد که دانسیته نوری^{۱۴} (OD) حتی در غلظت پایتتر از ۲۵ پیکوگرم در میلی لیتر از غلظت بالای ۰/۲ که برای حلال شاهد به کار گرفته شده، بیشتر است (شکل شماره ۱). و این در حالی که Bio-assay تنها قادر به شناسایی گاماانترفون گاوی تولید شده با غلظت بیش از ۱۵۰ پیکوگرم بر میلی لیتر بود. یک قسمت از پلاسمای گاوی، که از کشت خون کاملی که با PPD گاوی تحریک شده بود به دست آمد توسط Bio-assay و EIA مورد آزمایش قرار گرفت. جدول ۲ نشان

جدول ۲: مقایسه حساسیت Bio-assay و EIA در شناسایی گاماانترفون*

EIA	نیتز Bio-assay
۵۳	۰
۲۵	۰
۳۹	۰
۵۶۱	۲
۷۳۳	۲
۱۵۳۴	۴
۱۷۲۷	۸
۲۵۹۱	۱۶
۲۵۷۱	۶۴
> ۲۸۰۰	۱۲۸
> ۲۸۰۰	۲۵۶

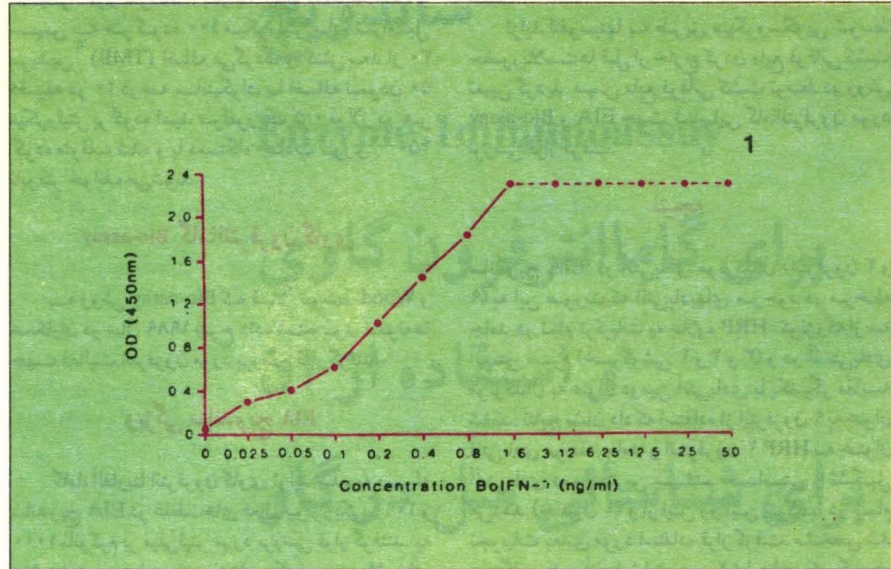
* نتایج Bio-assay ارائه شده به نحوی است که نمونه‌ها با حمایت کننده‌های ضد ویروسی به میزان ۰/۵٪ رقیق شده‌اند. نتایج EIA با دانسیته نوری X ۱۰^۳ ارائه گردیده است.

بحث

این مقاله برای اولین بار ساندویچ EIA مخصوص گاماانترفرون گاوی را شرح می دهد. تست EIA مقدار کمتر از ۲۵ پیکوگرم بر میلی لیتر گاماانترفرون گاوی اختصاصی است و آلفا و بتا انترفرون و یا گاماانترفرون گاوی تولید شده را شناسایی می کند و برای فعالیت بیولوژیکی گاما انترفرون گاوی طبیعی غیرفعال را شناسایی نمی کند. بیشتر بررسیهای ایمنی ایجاد شده بر روی گاماانترفرون انسان همگی برای فرم فعال بیولوژیکی اختصاصی می باشند. هر چند حساسیت این روشها در مقایسه با EIA گاماانترفرون گاوی که این جا شرح داده شده پایین می باشد (کمتر از ۰/۲ نانوگرم در میلی لیتر)، به جز یک مورد بررسی ایمونورادیومتریک^{۱۵} که به وسیله Chang و همکاران در سال ۱۹۸۴ شرح داده شد، و دارای روش مشابهی در تشخیص ابتدایی است.

روش معمول آزمایشگاهی برای بررسی فعالیت ایمنی سلولی براساس افزایش لئوسیتها استوار می باشد، اخیراً نشان داده اند تولید گاماانترفرون مخصوص ایمنی، به افزایش لئوسیتها بستگی دارد و یا به بیان بهتر نشان داده اند که اندازه گیری گاماانترفرون تولیدی می تواند سیستم بررسی حساستری نسبت به افزایش لئوسیتها باشد. کشت خون کامل و سیستم EIA برای شناسایی گاماانترفرون گاوی در این مقاله شرح داده شد و مشخص گردید که انجام حساسیت با واسطه سلولی بدون در نظر گرفتن نحوه تولید بسیار سریعتر و راحت تر می باشد و همچنین نشان داده شد که حساسیت بیشتری نیز نسبت به روش افزایش لئوسیتها دارد. جدا از فعالیت ضد ویروسی، گاماانترفرون یک تنظیم کننده مهم تغییرات وسیع پاسخ ایمنی نیز می باشد. با دسترسی به گاماانترفرون گاوی تولیدی مطالعه اثرات این مولکول بر روی سلولهای مختلف گاوی نیز امکان پذیر می باشد. بررسیهایی جهت استفاده از گاماانترفرون انسانی برای مطالعه آزمایشگاهی حساسیت لئوسیتها نسبت به آنتی ژنهای مایکوبا کتریایی صورت گرفته است. آزاد شدن گاماانترفرون توسط سلولهای T در پاسخ به آنتی ژن اختصاصی نیز یک روش مفید برای اندازه گیری پاسخ سلولی در گوساله ها می باشد. EIA گاماانترفرون گاوی در این مقاله شرح داده شده است که جدا از نحوه تولید آن، یک ابزار حساس جهت اندازه گیری ایمنی سلولی در آزمایشگاه بر روی گونه های مختلف حیوانات بوده

شکل ۱- تیر کردن گاما انترفرون (IFN- δ) گاوی تولید شده به روش ساندویچ EIA گاماانترفرون گاوی با استفاده از انترفرون ۹ به عنوان آنتی بادی فاز جامد و انترفرون ۲-HRP به عنوان دومین آنتی بادی. مقادیری که به وسیله خطوط نقطه چین بهم وصل شده اند در دانسیته نوری بالای ۲/۸ هستند.

می دهد که وابستگی خوبی بین EIA و Bio-assay در شناسایی گاماانترفرون گاوی نمونه های پلاسما وجود دارد با این وجود که EIA حساسیت آزمایش را تا حد زیادی بهبود می بخشد.

حیواناتی که با *M. bovis* آلوده شده بودند همگی در مقابل PPD گاوی پاسخ مثبتی نشان دادند ولی نسبت به PPD مرغی به میزان کمتری پاسخ دادند و بالعکس گاوهایی که با *M. avium* و *M. kansasii* آلوده شده بودند در مقایسه با PPD گاوی به میزان بیشتر و شدیدتری نسبت به PPD مرغی واکنش نشان دادند و گاوهایی که با *M. kansasii* تلقیح شده بودند پاسخ کمتری نیز به PPD مرغی نشان دادند. حیوانات شاهد عکس العمل بسیار کمی نسبت به تمامی آنتی ژنها نشان دادند.

ویژگی گونه ای

مایع فوقانی کشت های لئوسیت های خون محیطی (PBL) که با کونکاناوالین A تحریک شده بودند با دو روش Bio-assay و EIA مورد آزمایش قرار گرفت. انترفرون گاو، گوسفند، گاو میش و بز در هر دو روش مورد شناسایی قرار گرفت، تنها انترفرون گوزن در Bio-assay شناسایی شد و انترفرون خوک و انسان در هیچیک از دو روش فوق شناسایی نگردید (جدول ۵).

ویژگی ساندویچ EIA

به آلفا، بتا و گاما انترفرون گاوی تولید شده و یک نمونه پلاسما مثبت گاما انترفرون گاوی طبیعی، جهت غیرفعال نمودن فعالیت ضد ویروسشان حرارت و pH اسیدی داده شد. سپس این نمونه ها به همراه نمونه های دست نخورده شاهد (حرارت و pH اسیدی ندیده) توسط دو روش Bio-assay و EIA مورد بررسی قرار گرفتند. جدول ۳ نشان می دهد که EIA انترفرون آلفا و بتا را شناسایی نمی کند در حالی که Bio-assay هر سه نوع انترفرون (آلفا و بتا و گاما) را شناسایی می کند. در مقایسه با نمونه های کنترلی که حرارت و pH اسیدی ندیده بودند، گاماانترفرون گاوی در نمونه های غیرفعال (با حرارت و pH اسیدی) با این که خیلی کاهش یافته بود، توسط هر دو آزمایش شناسایی گردید (جدول ۳).

شناسایی عفونت مایکوبا کتریایی

نمونه های خون ۹ گاو آلوده (۴ گاو با *M. bovis* ۳ گاو با *M. avium* و ۲ گاو با *M. kansasii*) و ۲ گاو شاهد به مدت ۲۴ ساعت با PBS (بدون آنتی ژن)، PPD گاوی و PPD مرغی در انکو باتور قرار گرفت. سپس نمونه های پلاسما جمع آوری شد و به روش EIA برای وجود گاماانترفرون گاوی مورد بررسی قرار گرفت. جدول ۴ نشان می دهد که استفاده از سیستم بررسی انترفرون برای تشخیص تفریقی بین عفونتهای مختلف مایکوبا کتریایی که در بالا ذکر شده عملی می باشد.

جدول ۳: ویژگی انترفرون در Bio-assay و EIA

نوع کار انجام شده برای نمونه	روش بررسی	انترفرون [†]		
		آلفا تولیدی	بتا تولیدی	گاما تولیدی
هیچ	EIA	۲۷	۵۱	> ۲۸۰۰
هیچ	Bio-assay	۱۲۸	> ۲۵۶	۱۶
حرارت (۵۶ به مدت ۱ ساعت)	EIA	۱۶	۵۱	۶۴۸
حرارت (۵۶ به مدت ۱ ساعت)	Bio-assay	۳۲	۱۶	۲
pH=۲ (به مدت ۵ دقیقه)	EIA	۱۷	۷۲	۲۰۵
pH=۲ (به مدت ۵ دقیقه)	Bio-assay	۳۲	۲۵۶	۲

* نتایج Bio-assay در حالی که با مایع حفاظتی ضد ویروس به صورت ۱/۵۰ رقیق شده بیان گردیده است. نتایج EIA با دانسیته نوری $\times 10^4$ بیان گردیده است. پلاسما کنترل بدون گاماانترفرون با دانسیته نوری $\times 10^4$ از ۴۸ بیان گردیده است.
[†] تولیدی و طبیعی

جدول ۵: انترفرون آزاد شده در لنفوسیت‌های خون محیطی* (PBL) از گونه‌های مختلف حیوانات که با کونکاناوالین A تحریک شده‌اند.

EIA	Bio-assay	منبع لنفوسیت‌های خون محیطی
> ۲۸۰۰	۳۲	گاو
۱۵۳۲	۳۲	گوسفند
۹۷۹	۸	گاو میش
۱۰۳۴	۱۶	بز
۶۷	۳۲	گوزن
۰۴۷	۰	خوک
۳۹	۰	انسان

* لنفوسیت‌های محیطی

† نتایج Bio-assay در رقت ۵۰٪ با حمایت کننده ضد ویروسی بیان گردیده است. نتایج EIA با دانسیته نوری $\times 10^3$ بیان گردیده است.

و می‌تواند مطالعات را جهت عملکرد گاماانترفرونی در مکانیسم‌های مختلف ایمنی راحت‌تر کند. در گزارش‌هایی ذکر شده که گاماانترفرون از نظر گونه‌ای اختصاصی می‌باشد. بیشتر این مطالعات بر روی حیواناتی با تکامل نژادهای مختلف صورت گرفته است به طور مثال می‌توان مطالعه Czarniecki و همکاران را در سال ۱۹۸۶ ذکر نمود. این مطالعه چنین پیشنهاد می‌کند که عکس‌العمل گاماانترفرون از نظر خانواده اختصاصی می‌باشد. بنابراین گاو، گاو میش،

پاورقی

1. Enzyme Immunoassay = EIA
2. purified protein derivative = PPD
3. Middlebrook
4. Sterile Normal saline= SNS
5. Epitope
6. Sepharose protein A column
7. Horseradish peroxidase
8. Tween 20
9. Tetramethylbenzidine
10. Absorbance
11. Peripheral blood lymphocytes= PBL
12. Trypan blue
13. Concanavalin A
14. Optical density= OD
15. Emmuno radiometric

جدول ۴: تحریک کننده‌های آنتی ژنی آزاد کننده انترفرون در کشت خون کامل گاوهای عفونی

شماره حیوان	نوع عفونت	آنتی ژن		
		بدون آنتی ژن	PPD* مرغی	PPD گاوی
۱	شامد	۴۲†	۵۹	۵۰
۲	شامد	۳۹	۳۱	۳۴
۳	M.bovis	۳۳	۱۳۴	۷۰۵
۴	M.bovis	۳۸	۶۳۸	> ۲۸۰۰
۵	M.bovis	۲۶	۴۹۳	۲۷۹۵
۶	M.bovis	۶۵	۱۲۹	۱۱۹۸
۷	M. avium	۴۴	۳۶۰	۱۰۹
۸	M. avium	۴۱	۵۸۱	۹۹
۹	M. avium	۴۹	۲۱۸	۷۱
۱۰	M. kansasii	۲۴	۲۹۵	۱۲۸
۱۱	M. kansasii	۲۰	۱۲۷	۱۰۵

* پروتئین خالص مشتق شده از توپرکولین
† آریزایی EIA با دانسیته نوری $\times 10^3$

گوسفند و بز (راسته Artiodactyla، زیر راسته نشخوارکنندگان، خانواده گاوسانان) با یکدیگر واکنش متقاطع دارند در حالی که با گوزن (با خانواده میوزا) و خوک (با زیر راسته میوزا) واکنش متقاطع ندارند. عکس‌العمل انترفرون گوزن در Bio-assay ممکن است که وجود الفا و یا بتا انترفرون را در مایع رویی کشت نشان دهد همچنین برای هیچکدام از انترفون‌های فوق اختصاصات گونه‌ای گزارش نشده است. رسیدن به جواب در آزمایش توپرکولین پوستی متداول برای گاوهای سلی، احتیاج به سه روز وقت دارد. تزریق داخل جلدی توپرکولین حداقل برای ۶۰ روز موجب غیر حساس شدن حیوان در آزمایش مجدد می‌شود. بررسی گاماانترفرون خون کامل به وسیله Wood و همکاران در سال ۱۹۸۹ شرح داده شد که در آن از Bio-assay جهت کمیت انترفرون تولید شده استفاده شده بود. این سیستم بررسی با اینکه برای اندازه گیری ایمنی سلولی مؤثر است ولی برای استفاده در تعداد زیادی گاو غیر عملی می‌باشد زیرا به کار آزمایشگاهی پرزحمتی نیاز داشته و جواب آزمایش حداقل تا ۴ روز بعد آماده نمی‌گردد. همچنین Bio-assay برای گاماانترفرون اختصاصی نبوده و بتا انترفرونی را که در گاوهای شاهد وجود داشت،

شناسایی نمود و در ضمن آلفا انترفرون در پاسخ به برخی از آنتی ژن‌های غیرمایکوبا کتریایی نیز آزاد می‌شود. نتیجه بررسی آزمایشگاهی ایمنی اختصاصی با واسطه سلولی در مقابل عفونت M.bovis در گاو زمانی که از روش EIA گاماانترفرون گاوی به همراه سیستم کشت خون کامل استفاده می‌شود، ساده، سریع و حساس است. در این روش به دلیل به کار نبردن آنتی ژن، وضعیت ایمنی حیوان مختل نشده و نتیجه پس از ۲۴ ساعت حاصل می‌شود و EIA برای گاماانترفرون اختصاصی حساسیت و ویژگی سیستم بررسی گاماانترفرون خون کامل نسبت به آزمایش توپرکولین می‌باشد. در این بررسی ۳۰۰۰۰ گاو و گاو میش از گله‌های آلوده به سل در استرالیا مورد آزمایش قرار می‌گیرند این آزمایش در نیوزلند، جمهوری ایرلند و ایرلند شمالی انجام می‌شود.

منبع مورد استفاده

Rothel Js., Janes Sl., Corner LA., Cox Jc., Wood PR.; 1990, A sandwich enzyme immunoassay for bovine interferon- δ and its use for the detection of tuberculosis in cattle. Aust. vet. J. 67: PP: 134-134.